

Talousvaliokunta / 28.4.2026
Jyri Ojaluoma

Ulosmyynti ja toimitusmyynti

PIENPANIMOLIITTO

Yleisesti

- Esitys parantaa pientuottajien asemaa ja tekee lainsäädännöstä sallivampaa.
- Se jää kuitenkin liian rajoittavaksi hallitusohjelman ja pienpanimoiden näkökulmasta.

Positiivista

- Korvataan tilaviini- ja käsityöläisolutpoikkeukset yhdellä pientuottajasäännöksellä.
- Ulosmyyntioikeus ulotetaan pientislaamoihin ja viineihin.
- Laajentaa vahvempien oluiden ulosmyyntiä muutamille keskikokoisille pienpanimoille (mutta jättää muutamat ulos).

Korjattavaa 1: Toimitusmyynti

- Toimitusmyynti vahvemmille juomille jää sallimatta "Alkon suojaamiseksi", vaikka tätä on harkittu.
- Vaikutusarvion mukaan ulosmyynti on vähäistä eikä juuri lisää riskikäyttöä.
- Käytännössä pientuottajien tuotteet ovat vahvempia premium-tuotteita. Niiden toimitus tuskin lisäisi riskikäyttöä.
- Kun määrä on vähäinen ja hinta kallis, pientuottajat tuskin uhkaavat Alkon asemaa.

Vaihtoehdot

1. Esitämme, että pientuottajien toimitusmyynnin vahvuusraja luovutetaan kokonaan.
2. Esitämme, että pientuottajille säädetään käsityöläispoikkeus, ja toimitusmyynti sallitaan 12 % saakka ulosmyynnin tapaan.

Korjattavaa 2: Ulosmyynnin rajat

- Esityksen 100 000 litraa puhdasta alkoholia vuodessa on nykytilaa parempi, mutta luo katon kasvulle: lähellä oleva yritys ei halua rajan yli.
- Raja asettaa myös kotimaiset tuottajat eriarvoiseen asemaan keskenään ja kansainvälisessä kilpailussa.
- Vaikutusarviossa esityksen ei arvioida juurikaan lisäävän alkoholin kokonaiskulutusta tai riskikäyttöä.

Vaihtoehdot

1. Poistetaan vuosituotannon yläraja ja sidotaan ulosmyyntioikeus ainoastaan siihen, että tuottajalla on valmistuslupa ja vähittäismyyntilupa.
2. Jos raja kuitenkin kirjataan, Pienpanimoliitto esittää, että se olisi suurempi, esimerkiksi 500 000 litraa puhtaaksi alkoholiksi muutettuna. Näin kotimaiset pientuottajat pääsisivät laajemmin lain piiriin.
3. Toinen vaihtoehto tukea vientiä olisi linjata, että EU:n ulkopuolelle tapahtuvaa vientiä ei laskettaisi kiintiöön mukaan.

Korjattavaa 3: Valmistuspaikkarajoitus

- Luonnos sallii yli 5,5/8,0% tuotteiden ulosmyynnin vain yhdessä valmistuspaikassa.
- On positiivista, että myyntipaikka saa olla tuotannon ”läheisyydessä”.
- Kirjaus rajoittaa kuitenkin myyntiä esimerkiksi silloin, kun tuottajalla on erilliset tuotantolaitos ja panimoravintola tai vierailukohde.
- Pienissäkin kaupungeissa tuotantolaitos voi olla vähän syrjemmässä ja matkailijat matkailukohteessa.
- On myös tuottajia, joilla on useampi tuotantolaitos. Miksi vain yhdestä saa myydä?

Vaihtoehto 1: Poistetaan vaatimus, jonka mukaan ulosmyynti voi tapahtua vain yhdessä valmistuspaikassa.

Ulosmyynti voidaan silti rajata litramäärien mukaan, mikä vastaisi esityksen tavoitetta pitää pientuottajien myynti määrällisesti rajattuna.

Vaihtoehto 2: Pidetään yksi myymälä, mutta sallitaan että se saa olla vaikkapa kaupungin keskustassa.

Lopuksi: Korostetaan Lupa- ja valvontavirastolle lainsäädännön sallivuutta

- Lakimuutoksen tarkoitus on sallia enemmän kuin rajoittaa.
- Viranomaisen usein tulkitsee tiukimman mukaan.
- Ohjeistuksessa olisi hyvä korostaa, että tällä lainsäädännön muutoksella halutaan helpottaa ulosmyyntiä, ja lähtökohta tulisi olla salliva.
- Joka tapauksessa laki on positiivinen askel, ja jos muutokset tarkoittaisivat uutta notifikaatiokierrosta, ne kannatta jättää tekemättä, sillä laki on hyvä saada voimaan tällä hallituskaudella.

Kiitos!

Jyri Ojaluoma ja Esa Salminen

info@pienpanimoliitto.fi

+ 358 40 961 5663 / Jyri

+ 358 50 464 9532 / Esa

www.pienpanimoliitto.fi

PIENPANIMOLIITTO

